

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/80/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122015447
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122015447.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Andrey Kondllovej a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného A. A., nar. XX.XX.XXXX v A., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 22.02.2023, č. k. 4PP/62/2022-38, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 06.07.2023 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. A. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením zo dňa 22.02.2023, č. k. 4PP/62/2022-38, podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného A. A. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 16.04.2020, sp. zn. 3T/45/2019.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, avšak ani jedna materiálna podmienka.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku okresný súd uviedol, že odsúdený túto podmienku nespĺnil, keďže z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS zistil, že správanie a vystupovanie odsúdeného v zmysle hodnotenia boli spočiatku na slabej úrovni. U odsúdeného boli zaznamenané viaceré negatívne poznatky - nemal pri sebe preukaz odsúdeného, opakovanne fajčil mimo vyhradených priestorov, správal sa vulgárne (aj v korešpondencii), zamykal si skrinku a neodovzdával pedagógovi náhradný kľúč, nedodržiaval zásady slušného správania a vystupovania, dostal sa do verbálneho konfliktu s iným odsúdeným, správal sa drzo a nátlakovo. Príkazy a nariadenia príslušníkov teda nie vždy rešpektoval. Neskôr sa jeho správanie stabilizovalo a bol aj jedenkrát disciplinárne odmenený. Správanie odsúdeného v zmysle hodnotenia nebolo vždy na požadovanej úrovni. Ciele stanovené programom zaobchádzania odsúdený plní len čiastočne, resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Riaditeľ ústavu odporúča prepustenie odsúdeného s probačným dohľadom. Z takéhoto hodnotenia potom súd vyhodnotil správanie odsúdeného ako podpriemerné, navyše nie konštantné (resp. sporadicky kolísavé) a bezproblémové. Navyše ciele programu zaobchádzania menovaný síce plní, ale riziko recidívy je u neho stredné.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, okresný súd konštatoval, že táto u odsúdeného nie je splnená. Okresný súd poukázal aj na špeciálnu recidívu odsúdeného páchaním trestného činu zanedbania povinnej výživy, v dvoch prípadoch sa jednalo o majetkovú trestnú činnosť a v jednom prípade aj o násilnú trestnú činnosť. V prípade odsúdeného dodal, že vzhľadom na jeho kriminálne narušenie, riziko sociálneho zlyhania je vyššie ako malé (podľa hodnotenia sa prognóza javí ako menej priaznivá) a je

možné zhodnotiť, že výkon trestu na odsúdeného nepôsobí doposiaľ takým výchovným vplyvom, aby bol odsúdený schopný viesť na slobode riadny život. Samotné plnenie si povinností a riadne správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, t.j. v prostredí vynútenej disciplíny, nemôže byť samé o sebe dôvodom na použitie takého mimoriadneho inštitútu, akým je podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený sa v podmienkach výkonu trestu v zmysle hodnotenia správ al „viac-menej akceptovateľne“, pričom je zrejmé, že jeho správanie nebolo bezproblémové a hoci mu pravdepodobne nemožno uprieť snahu, súd mal za to, že v prípade odsúdeného nie je dôvodné aplikovať tak významný inštitút, ako je podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Dodal, že odsúdeného spravidla možno prepustiť iba v prípade, ak spĺňa predpoklady na podmienené prepustenie a v prípade odsúdeného, tento v zmysle záverov hodnotenia riaditeľa ÚVTOS iba čiastočne spĺňa podmienky na podmienené prepustenie.

Záverom okresný súd poznamenal, že odsúdenému bola daná možnosť opakovane sa začleniť do spoločnosti (po výkone nepodmienečných trestov, ktorú zjavne nevyužil a pokračoval v páchaní trestnej činnosti rovnakého druhu). Navyše pri odsúdenom, ktorý je vo výkone trestu opakovane, súd očakával lepšiu a rýchlejšiu adaptáciu na podmienky ÚVTOS a teda nie existenciu negatívnych poznatkov. V prípade odsúdeného súd musel vzhliadnuť aj fakt, že odsúdený bol v minulosti pre kolísavé správanie preradený do ÚVTOS so stredným stupňom stráženia, pričom v tomto je podrobený zásadnejším obmedzeniam ako v ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia, kde odsúdení sú pripravovaní na život po výkone trestu odňatia slobody v maximálnej možnej miere. Je pravdou, že odsúdený bol na základe polepšenia spätne preradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, tento fakt ale úplne nemaže skôr uvedené skutočnosti.

Po vyhlásení napadnutého uznesenia sa prokurátor vzdal práva podať sťažnosť, avšak odsúdený ihneď po vyhlásení napadnutého uznesenia zahlásil sťažnosť, ktorú do dňa konania neverejného zasadnutia bližšie písomne neodôvodnil.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 odsek 1 Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Krajský súd v Trnave na podklade podaných sťažností podľa § 192 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného poriadku, preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosť bola podaná voči rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná, podala ju osoba oprávnená – odsúdený, v zákonom stanovenej lehote. Zároveň preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil aj to, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal pomernú časť – jednu polovicu – z trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený pre prečin (v zmysle § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona).

Okresný súd správne vyhodnotil, že správanie odsúdeného vo výkone trestu nepreukazuje polepšenie tak, aby bolo možné dospieť k záveru, že táto podmienka je splnená v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona. Vychádzajúc so záverov hodnotenia riaditeľa ústavu a kriminálnej anamnézy odsúdeného je krajský súd toho názoru, že odsúdený sa len formálne prispôbil podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, ktorý záver mimo iné podporuje aj resocializačná prognóza, ktorá sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Hoci odsúdený nebol disciplinárne potrestaný, správanie odsúdeného v ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni, o čom svedčia aj skutočnosti, že nerešpektoval príkazy a nariadenia príslušníkov a nedodržiaval ústavný či časový rozvrh dňa.

Pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky, okresný súd správne a v súlade so zákonom dospel k záveru o tom, že žiadna z objektívne zistiteľných skutočností nedáva dostatočné záruky na to, že v prípade prepustenia na slobodu odsúdený bude viesť riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane. Takéto očakávanie nie je reálne, pretože odsúdený má v odpise registra trestov zaznamenaných celkom päť odsúdení (z toho v troch prípadoch bol opakovane odsúdený pre totožnú trestnú činnosť – trestný čin zanedbania povinnej výživy). Z uvedeného vyplýva, že odsúdený už v minulosti mal možnosť preukázať, že vie viesť riadny život, avšak počas doby, kedy bol na slobode, prejavoval opakovane sklony k páchaniu trestnej činnosti.

Krajský súd pripomína, že ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený, po podmienenom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu.

Podmienené prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Keďže krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie, resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.